

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33513
Nom	Introducció al dret de la protecció social
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau de Treball Social	Facultat de Ciències Socials	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau de Treball Social	13 - Introducció al Dret de la Protecció Social	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ARADILLA MARQUES, MARIA JOSE	76 - Dret del Treball i de la Seguretat Social

RESUM

L'assignatura "INTRODUCCIÓ AL DRET DE LA PROTECCIÓ SOCIAL", de caràcter obligatori i amb sis crèdits ECTS, és una de les matèries integrants del mòdul "Instruments legals i organitzatius per al treball social". Atès que entre les comeses del treball social es troba la intervenció social dirigida, entre altres fins, a la resolució de problemes en les relacions humanes i el reforçament del benestar i la cohesió social, l'assignatura pretén de proporcionar a l'estudiant un coneixement bàsic de les disposicions jurídiques situables en la tradicional noció de "dret social" i que es relacionen en major mesura amb la consecució d'aquests objectius. Dins del que sol denominar "dret social" es troba la particular noció de "dret de la protecció social", que, segons es desprèn de nombroses fonts - polítiques, jurídiques o doctrinals-, no s'ha d'entendre únicament com el conjunt de disposicions normatives que arbitren el sistema de seguretat social, sinó que, en una comprensió més extensa, comprèn la sèrie de mecanismes jurídics per a donar satisfacció total als drets que es coneixen entre la doctrina constitucionalista com a drets de segona i tercera generació, la finalitat més característica dels quals és la consecució de la igualtat real i l'afavoriment de la solidaritat social. Amb tot, i atès que per a la consecució d'aquests objectius els poders públics executen una extensa gamma de polítiques en camps diversos, l'assignatura deixa de banda alguns d'ells, com ara habitatge, educació o transport, i limita amb preferència el seu àmbit material d'estudi a les àrees més relacionades amb el treball (prestació de serveis), en el benentès que treballar i

fer-ho en condicions que respecten el principi d'igualtat real, constitueix una de les primeres i principals eines en la lluita contra l'exclusió i en el foment de la cohesió social. Atès que l'assignatura s'inscriu en una titulació que té previstos diversos itineraris, procura, a més, oferir formació jurídica útil siga l'itinerari que siga el que haja elegit finalment cada alumne. Així, per exemple, s'hi inclouen lliçons i s'hi proporciona informació i indicacions respecte a la protecció de la salut, tant en el vessant preventiu com en l'assistencial o pal·liatiu, respecte a estrangeria i lliure circulació de treballadors i serveis, tant en el marc de la UE com fora d'ell; o respecte als mecanismes arbitrats per conciliar les exigències laborals amb el context familiar, així com als mitjans de protecció pel que fa a discriminacions en el medi laboral independentment de la motivació (sexe, raça, orientació sexual, edat, discapacitat, entre altres).

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Per obtenir el major aprofitament possible dels materials que s'utilitzaran al llarg del curs, es recomana tindre coneixements, a nivell de comprensió i lectura, de francès o anglès.

COMPETÈNCIES

1311 - Grau de Treball Social

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Capacitat per a actuar en la resolució de les situacions de risc amb les persones, així com per a les pròpies i les dels col·legues de la professió.
- Capacitat per a administrar i ser responsable, amb supervisió i suport, de la pròpia pràctica dins de l'organització.
- Capacitat per a demostrar competència professional en l'exercici del treball social.
- Capacitat per a establir i actuar per a la resolució de situacions de risc prèvia identificació i definició de la seua naturalesa.
- Capacitat per a contribuir a l'administració de recursos i serveis col·laborant amb els procediments implicats en l'obtenció, supervisant la seua eficàcia i assegurant la seua qualitat.

- Capacitat per a gestionar, presentar i compartir històries i informes socials mantenint-los complets, fidels, accessibles i actualitzats com a ajuda en la presa de decisions i valoracions professionals.
- Capacitat per a treballar de manera eficaç dins dels sistemes, xarxes i equips interdisciplinaris i multiorganitzacionals amb el propòsit de col·laborar en l'establiment de les finalitats, objectius i temps de durada dels mateixos contribuint igualment a abordar de manera constructiva els possibles desacords existents.
- Capacitat per a participar en la gestió i direcció d'entitats de benestar social.
- Capacitat per adquirir i dominar els coneixements disciplinats necessaris per a l'anàlisi de la societat contemporània, la seva estructura i la seva dinàmica, entre els quals s'inclou analitzar la complexitat dels fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària (Economia, Dret, Sociologia, Antropologia, Història, Psicologia i Salut).

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Després d'haver cursat aquesta assignatura, els i les estudiants han de:

R.A-7. Coneix i comprèn l'organització i les bases del funcionament de les administracions públiques, en especial pel que a la seua relació de servei amb els ciutadans. Coneix el marc legal i els procediments de l'exercici dels drets i el compliment de les obligacions dels ciutadans i les ciutadanes en relació amb l'administració pública.

R.A-8. Coneix i comprèn els elements bàsics del sistema de la Seguretat Social espanyola, la seua estructura i la seua acció protectora, amb especial atenció a les prestacions no contributives.

R.A-9. És capaç de conèixer i comprendre la realitat social i el règim jurídic de la protecció social a fi d'orientar, assessorar i assistir les persones i els grups.

R.A-10. Coneix, comprèn i és capaç d'analitzar críticament, des del punt de vista de la política del dret, les institucions jurídiques de la protecció social a Espanya.

R.A-11. Coneix i comprèn l'activació, orientació i gestió de les mesures jurídiques que tendeixen a superar els estats de necessitat i promoció i inserció social i laboral.

R.A-12 És capaç d'integrar en el treball social les exigències que imposen els marcs legals i les normes de prestació de serveis (incloent-hi la naturalesa de l'autoritat, l'aplicació pràctica de la llei, la responsabilitat legal i les tensions entre normes legals, polítiques i pràctiques).

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El dret del treball: institucions bàsiques i aspectes garantistes

Marco conceptual i històric: el treball assalariat, naixement del dret del treball, evolució i tendències. Les funcions del dret del treball i els problemes actuals. Marco constitucional i especificitats en les fonts normatives.

Les Relacions Laborals: la prestació de serveis en règim laboral i exclusions. El treball autònom. Els subjectes del contracte de treball i modalitats contractuals. Les institucions bàsiques del dret del treball i

la tutela laboral davant determinades situacions: conciliació de la vida laboral i familiar, igualtat i no discriminació, violència de gènere i l'alteració de la salut sota l'arc proteccionista del dret del treball. Mesures laborals per promoure la igualtat.

2. El règim públic de Seguretat Social: nivell contributiu i no contributiu

Marco conceptual i històric: les necessitats socials, naixement del Sistema de Seguretat Social, evolució i problemes actuals. Marco constitucional i fonts.

El règim Públic de la Seguretat Social: nivells de protecció i estructura del Sistema en Règim General i Règims o Sistemes Especials. El camp d'aplicació, règim de gestió i finançament. Les contingències protegides i estudi individualitzat de les prestacions contributives, de les pensions no contributives i altres prestacions de naturalesa assistencial.

3. El foment d'ocupació i la protecció social dels aturats

Mesures de foment de l'ocupació i inserció laboral per a la contractació i foment de l'autoocupació de determinats col·lectius específics: dones, discapacitats, víctimes de violència de gènere, persones en situació d'exclusió social.

La prestació per desocupació: situació protegida, requisits, naixement, durada i causes de suspensió i extinció del dret a la prestació. Compatibilitat i incompatibilitat amb el treball. El nivell assistencial de protecció per desocupació: beneficiaris, requisits dels diferents subsidis per desocupació, durada, suspensió i causes d'extinció. Compatibilitat i incompatibilitat amb el treball. La Renda Activa d'inserció.

4. L'Administració pública espanyola com a gestora de la protecció social.

Els principis bàsics de la gestió administrativa. L'administració estatal i l'administració autonòmica: repartiment de competències en matèria assistencial i de Seguretat Social. Les Entitats Gestores de l'Administració de la Seguretat Social i els actes administratius. Evolució cap a l'Agència única. La col·laboració en la gestió per empreses i Mútues d'accidents de treball i malalties Professionals de la Seguretat Social.

Els subjectes i empreses davant els actes administratius: la inscripció d'empreses, les altes i baixes dels subjectes en el Règim corresponent del Sistema públic de Seguretat Social. La participació dels interessats en la gestió, exercici de drets i compliment d'obligacions.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Lliçó magistral participativa.

Debats i discussions participatives.

Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, seminaris, presentació de treballs.

Treball col·laboratiu/treball en equip dels/es estudiants.

Tutorització individual, grupal i/o virtual.

Els termes específics en què s'articularen els procediments assenyalats anteriorment seran concretats a l'inici del curs pel corresponent professor/a.

AVALUACIÓ

L'avaluació de les i els estudiants serà plural i complementària, considerant el treball participatiu i col·laboratiu per a l'adquisició i interiorització de les competències. Per tant, les tècniques d'avaluació de les i els estudiants han de recollir les activitats proposades i desenvolupades al llarg del curs i integrar-se en la qualificació final.

L'assignatura es desenvoluparà mitjançant una avaluació que constarà, en la primera convocatòria, de:

- Prova escrita de resposta oberta per comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació, l'anàlisi i la creativitat. Ponderació: 60.0

- Avaluació del treball realitzat pels i les estudiants durant tot el curs, en allò que fa referència a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, així com a la preparació i resolució d'exercicis i problemes. Ponderació: 40.0

No es podrà sumar les diferents qualificacions si la part teòrica no està aprovada.

Per a la segona convocatòria, es considera que les activitats de l'avaluació continua desenvolupades durant el curs tenen naturalesa recuperable. A aquests efectes, en el moment de la prova final de la segona convocatòria, o amb anterioritat a la seua celebració, es proposaran al alumnat les corresponents activitats de recuperació.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Blasco Lahoz, J.F., i Salcedo Beltrán, C., Introducció a la protecció social. Tirant lo Blanch, Valencia, última edició.
- AA.VV (Dir. Roqueta Buj, R. y García Ortega, J.): Derecho de la Seguridad Social. Tirant lo Blanch, València, última edició
- Barcelón Cobedo, S., González Ortega, S., (dir) i Quintero Lima, G., "Introducción al derecho de la Seguridad Social". Edit. Tirant lo Blanch. València, última edició.
- Pérez Alonso, M.A. y Magallón Ortiz, M., Vademécum de Seguridad Social. Tirant lo Blanch. Valencia, 2013.
- Mercader Uguina, J., Barcelón Cobedo, S. y otros, Tomo XVII Esquemas de Derecho de la Seguridad Social (Régimen General de la Seguridad Social). Tirant lo Blanch, Valencia, última edición
- Agís Dasilva, M., y Blasco Lahoz, J.F., Legislación básica de Seguridad Social. Valencia, Tirant lo Blanch, última edición

Complementàries

- Pérez Alonso, M.A. y Magallón Ortiz, M., Derecho de la Seguridad Social. Aspectos prácticos. Tirant lo Blanch. Valencia, última edición.
- Pérez Alonso, M.A., Derecho de la Seguridad Social para trabajadores sociales. Tirant lo Blanch, Valencia, última edición

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits en la guia docent.

2. Volum de treball i planificació de la docència

Es mantenen les diferents activitats, amb les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original. Les sessions programades per al seu desenvolupament es realitzen generalment en les mateixes dates i hores de classe i amb la mateixa durada. En tot cas, la posada en comú de les activitats aplicades es desenvoluparà mantenint horaris de les sessions presencials.

3. Metodologia docent

En funció de les disponibilitats informàtiques dels components de cada grup i l'efectiu funcionament de les eines informàtiques, les lliçons magistrals seran substituïdes per diferents eines: s'intensifica la pujada de materials a l'AV, es realitzen videoconferències BBC, així com, de ser necessari, transparències locutadas. Per a les activitats aplicades, que es pujaran a través de l'AV, es garantirà la interacció entre professors i estudiants, mitjançant videoconferències BBC o l'ús de fòrums o xats de l'Av. Es mantenen les tutories personalitzades a través de l'eina AV o del correu electrònic.

4. Avaluació

Primera convocatòria:

La part d'avaluació contínua suposarà el 50 % de la nota final i el pes de la prova final, que serà una prova tipus test, serà també del 50 %. S'elimina la necessitat d'haver d'aprovar la prova final per sumar la nota obtinguda en l'avaluació contínua.

Segona convocatòria:

Opcionalment, tindran la possibilitat d'optar al 100% de la nota mitjançant una prova tipus test.

5. Bibliografia

Tenint en compte que diverses editorials han subscrit amb les Biblioteques UV acords temporals que possibiliten l'accés directe pels estudiants a varis dels textos inclosos, entre ells el que actua com a manual de referència, no s'introdueixen canvis en la Guia Docent.